

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ І ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Михайленко Д.Г., Рогачова Т.О.

В умовах кризи неплатежів, зростання дебіторської і кредиторської заборгованості вітчизняних суб'єктів господарювання, проблема ефективного і збалансованого управління оборотними активами і поточними зобов'язаннями підприємства з метою забезпечення його платоспроможності і ліквідності є особливо актуальною.

Ліквідність і платоспроможність підприємства визначає не тільки взаємовідносини підприємства з партнерами, суб'єктами фінансового ринку, державою, а і його успішне функціонування чи банкрутство. Результати аналізу ліквідності і платоспроможності цікавлять перш за все кредиторів підприємства, оскільки це дає відповідь на питання погасити свої зобов'язання.

Для інтегральної діагностики ліквідності доцільним, на наш погляд, є розрахунок узагальнюючого показника - інтегрального коефіцієнта ліквідності. На основі методу експертних оцінок було визначено вагові значення трьох найважливіших коефіцієнтів: покриття (0,5), швидкої (0,33) та абсолютної ліквідності (0,17). Таким чином, пропонуємо розрахунок інтегрального коефіцієнту ліквідності знаходити за формулою:

$$K_{\text{інтл}} = 0,5 \cdot K_p + 0,33 \cdot K_{\text{шл}} + 0,17 \cdot K_{\text{ал}}$$

де $K_{\text{інтл}}$ – інтегральний коефіцієнт ліквідності;

K_p – коефіцієнт покриття;

$K_{\text{шл}}$ – коефіцієнт швидкої ліквідності;

$K_{\text{ал}}$ – коефіцієнт абсолютної ліквідності.

Нормативне значення даного показника варіюється у межах 1,2 – 1,8. Якщо інтегральний коефіцієнт ліквідності менше 1,2, то можна робити висновок, що підприємство не є ліквідним, і керівництву треба вжити ряд заходів щодо поліпшення його

стану. При перевищенні нормативного значення коефіцієнту, підприємство має надлишок ліквідних активів, отже потрібно удосконаливати управління для забезпечення зростання прибутковості.

Сучасні економічні умови господарювання вимагають від керівництва нових підходів до управління ліквідністю та платоспроможністю з урахуванням швидкої зміни зовнішнього середовища і необхідності розробки захисних заходів з метою зменшення його негативного впливу на результати фінансово-господарської діяльності.

В основу методів діагностики і управління платоспроможністю покладена схема оперативної роботи з актуальною ліквідністю, валовим і чистим грошовим потоком, досягнення синхронності позитивного і негативного валового грошового потоків. Процес управління грошовими потоками підприємства ми рекомендуємо проводити у наступній послідовності:

- 1 етап. Забезпечення повного і достовірного обліку грошових потоків підприємства і формування необхідної звітності.
- 2 етап. Аналіз грошових потоків підприємства в попередньому періоді.
- 3 етап. Планування грошових потоків підприємства у розрізі різних їх виглядів.
- 4 етап. Забезпечення ефективного контролю грошових потоків підприємства.

Важливою задачею фінансового менеджменту в процесі управління грошовими активами є забезпечення ефективного використання тимчасово вільних грошових коштів. При цьому потрібно забезпечити збалансоване управління ліквідністю, доходністю та ризиком, враховуючи, що чим вище частка високоліквідних активів в балансі, тим нижча доходність суб'єкта господарювання і менший ризик втрати платоспроможності. Значною мірою параметри ліквідності, доходності та ризику залежать від обраної підприємством тактики формування його активів